

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Dnr: Fi2020/03418

Remissvar betänkandet En gemensam angelägenhet (SOU 2020:46) Fi2020/03418

Famna – riksorganisationen för idéburen välfärd tackar för möjligheten att inkomma med remissvar på Jämlikhetskommissionens betänkande.

Vi ansluter i allt väsentligt till det remissvar som lämnas av Forum – idéburna organisationer med social inriktning och till stora delar också remissvaret från Fremia.

I mångt och mycket är betänkandet en habil och forskningsbaserad beskrivning av det svenska samhället och de problem med segregation och bristande jämlikhet som råder inom viktiga fält.

Famna vill dock lyfta fram betänkandets tillkortakommanden när det gäller att beskriva den idéburna delen av välfärden. Utredaren verkar ha missat att det inte endast finns offentliga och privata kommersiella utförare, utan också idéburna välfärdsaktörer. Detta gäller även skolan med många icke vinstsyftande idéburna friskolor.

Famna – Riksorganisationen för idéburen välfärd

Postadress

Box 16355

103 26 Stockholm

Besöksadress

Klara Södra Kyrkogata 1, 8 tr.

Telefon

08-546 949 30

E-post

info@famna.org

Hemsida

www.famna.org

Utan denna nyansering av verklighetsbilden blir både beskrivningen och möjliga lösningar ofullständiga.

Liksom Forum saknar vi en beskrivning av svenskt civilsamhälle som den vitala del av vårt samhälle och vår välfärd som det utgör. Forum påpekar i sitt remissvar det låga antalet träffar på sökning av vissa begrepp i utredningstexten. Det är ett – kvantitativt – sätt att mäta bristen. Ett annat är att konstatera att utredaren i sina förslag och överväganden knappast vägt in de möjliga lösningar som idéburen sektor skulle kunna vara med och utveckla. Vi beklagar den bristen.

Liksom Fremia ser vi detta som en angelägen utredning men med ett betänkande som dras med en blind fläck för civilsamhället.

Genomgående i betänkandet beskrivs offentlig och privat sektor, i bemärkelsen privat vinstdrivande, som om dessa tillsammans utgör hela samhället. Avsaknaden av det svenska civilsamhället och idéburen välfärd som vitala delar av samhällsdynamiken är bekymmersam:

För det första beskrivs inte samhället som det ser ut. Cirka tre procent av de anställda i offentligt finansierad välfärd arbetar i idéburen sektor, och om vi adderar den välfärd som utförs med frivilligt arbete och civilsamhällets egna medel så utgör detta ett betydande samhällsfenomen. Vår sektor – Famnas medlemmar -- tar sig inte sällan an de mest utsatta medborgarna och åtnjuter stark tillit – två aspekter som talar för att de kan bidra till ökad jämlikhet.

För det andra medför utelämnandet av denna sektor att det saknas förslag om civilsamhällets och de idéburna välfärdsaktörernas roll i arbetet med att motverka ojämlikheten, i linje med kommissionens direktiv. Det saknas förslag om den tredje sektorns roll att, i samverkan med den offentliga och privat vinstdrivande sektorn, ta sig an och bidra till jämlikhetsutmaningen.

Det är svårt att se hur detta utelämnande rimmar med utredningens direktiv eller med regeringens politik för det civila samhället.

Både Forums och Fremias remissvar utvecklar på vilka områden civilsamhället och dess organisationer kan bidra till jämlikhet. Vi ansluter oss till deras remissvar i denna del.

Riksorganisationen för idéburen välfärd

I fjol tog Famna tillsammans med en rad andra civilsamhällesorganisationer initiativ till utvecklandet av policyförslag inom en rad politikområden där civilsamhället är aktivt. Vi gör det inom ramen för Nysta - civilsamhällets nystartsgrupp för ett nytt samhällskontrakt. Förslagen kommer att presenteras för regeringen under sommaren 2021.

Avslutningsvis vill Famna ställa sig bakom den juridiska analys som görs i Fremias remissvar avseende EU-domstolens rättspraxis i avsnitt **27.3.3 EU-relaterade frågor**, där utredningen föreslår att en systematisk genomgång ska göras för att identifiera outnyttjat handlingsutrymme.

På Famnas vägnar

Ulrika Stuart Hamilton

Generalsekreterare